

DRAUGAS

2ND CLASS
DECEMBER 8 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GRUODIS - DECEMBER 8, 1993

Nr. 236

Žinios iš Lietuvos - Elta

Lietuva pasisakė už bendradarbiavimą su NATO

Vilnius, gruodžio 6 d. (Elta) - Briuselyje vykusiame Šiaurės Atlanto Bendradarbiavimo Tarybos (NACC) Užsienio reikalų ministrų susitikime buvo priimtas ministrų pareiškimas, kuriame sveikinamas glaudesnis praktinis šalių bendradarbiavimas, praneša Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir spaudos skyrius.

Pareiškimo 12-ajame straipsnyje sveikinamas užsienio kariuomenės išvedimas iš Lietuvos teritorijos. Ministras taip pat akcentavo, kad švėtimas kariuomenė iš Latvijos ir Estijos turi būti išvedama visiškai ir organizuotai, pagal atitinkamus dvišalius susitarimus.

Lietuvos užsienio ministras Povilas Gylys „pasisakė už labiau praktinį bendradarbiavimą su NATO, sprendžiant konkrečias demokratiškai kontroliuojamų ginkluotųjų pajėgų kūrimo problemas, ruošiantis bendriems kariniams apmokymams bei pratyboms, standartizuojant karines procedūras bei įrangą. Užsienio reikalų ministras sveikino JAV pasiūlymą „Partnerysė taikai“, kaip kelią į NATO narystę“.

Briuselyje gruodžio 3 d. vykusiame Šiaurės Atlanto Bendradarbiavimo Tarybos Užsienio reikalų ministrų susitikime, kuriame dalyvavo ir kalbėjo Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, buvo priimta sprendimas surengti Atlanto politikos patarėjų grupės posėdį kitų metų pavasarį Lietuvoje.

Lietuva ir Lenkija spartins sutarties pasirašymą

Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys Briuselyje, kur dalyvavo šiaurės Atlanto bendradarbiavimo tarybos šalių užsienio reikalų ministrų susitikime, pasirašė su Lenkijos užsienio reikalų ministru Andrzej Olechowski.

Ministrai aptarė besikuriančios Europos kolektyvinio saugumo sistemos problemas, tarp jų ir Lietuvos bei Lenkijos integravimosi į NATO perspektyvas. Svarbią vietą pokalbyje užėmė Rusijos tematika. Ministras kalbėjosi apie galimus posūkius šios valstybės politinėje raidoje bei neabejotiną šio vyksmo įtaką Europos ir viso pasaulio likimui.

Aptarinėdami Lietuvos ir Lenkijos santykių problemas, ministrai sutiko, kad būtina spartinti draugystės ir bendradarbiavimo sutarties pasirašymą, tarp abiejų valstybių. Kadangi šios sutarties nėra, labai stabdomas Lietuvos ir Lenkijos ekonominis bendradarbiavimas. Ministras susitarė, kad, artėjant eiliniui derybų sesijai, asmeniškai stebės sutarties rengimo eigą, ir pareiškė viltį, kad sutartis bus pasirašyta artimiausiu metu.

Lietuva nori artimiau bendradarbiauti su Suomija

Lietuvos ir Suomijos santykiai yra geri, tarp abiejų valstybių nėra politinių nesutarimų, o požiūris į regiono problemas ir santykius su kaimynais labai panašus. Tokia nuomonė pareiškė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas gruodžio 6 d. per Lietuvos radiją.

Prezidentas informavo, kad pirmadienį jis telefonu kalbėjosi su Suomijos prezidentu Mauno Koivisto ir pasveikino Suomijos prezidentą ir visus šalies gyventojus su nepriklausomybės diena.

Antradienį Lietuvoje su vizitu lankysis Suomijos Respublikos Ministras pirmininkas Esko Aho. Jis dalyvaus Suomijos nepriklausomybės dienos Lietuvoje renginiuose. Tai - atsakomasis vizitas. Vasarą su darbo vizitu Suomijoje lankėsi Lietuvos premjeras Adolfas Šleževičius. Lietuvoje yra viešėjęs ir Suomijos prezidentas Mauno Koivisto.

Prezidentas Algirdas Brazauskas mano, kad artimiausioje ateityje Lietuvai ir Suomijai būtina artimiau bendradarbiauti, kuriant bendrą saugumą ir pastiprinant sistemą Baltijos jūros regione.

Pramonininkai boikotuos komercinius bankus

Kaunas, lapkričio 30 d. - Lietuvos pramonininkai nutarė boikotuoti komercinius bankus - neparduoti per juos užsienio valiutos, nebeleisti jos į Lietuvos pinigų rinką, rašo „Kauno diena“. Praėjusią savaitę sudarytoje rengimo šiam veiksmui grupėje yra Kauno Krašto Pramoninių Asociacijų prezidentas K. Šeputis, „Bangos“ įmonės vadovas S. Godelis ir kiti.

Priežastys jau ne kartą deklaruotos: dirbtinis lito ir valiutos kursas, neteisingas jo nustatymas, žlugdantis apribojimai valiutos cirkuliacijoje (neleidžiama su biudžetu ir kitais ūkiniais subjektais atsiskaityti užsienio valiuta ir panašiai). Dėl šio boikoto ketinama tartis su profsąjungomis.

Plateliuose pasirodė vandenvėlos įrenginiai

Vilnius, gruodžio 2 d. - Gruodžio 1 d. vizitą Lietuvoje baigė Danijos valstybės kontrolieriai D. Sorensen ir J. Olsen, kurie tikrino, kaip vyksta Platielių gyvenvietės nuotekų valymo įrenginių statybos parengiamieji darbai.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, Platielių gyvenvietės vandens valymo įrenginių statyba - tai vienas degančių ekologinių taskų, gerinant Baltijos jūros baseino būklę, kurią bandys pagerinti lietuviai su danais. Pasak aplinkos apsaugos departa-

JAV valstybės sekretorius Warren Christopher pirmadienį JAV ambasadoje Jordano sostinėje Amman įvykusioje spaudos konferencijoje klausosi Palestiniečių Išlaivimo Organizacijos vadovo Jasir Arafat, jam prašant, kad JAV tarpininkautų, Izraelio ir arabų taikos deryboms Viduriniuose Rytuose.

Estija ir Latvija kaltinamos ketinimu deportuoti rusus

New Yorkas, gruodžio 1 d. (RFE/RL) - Rusijos ambasadorius Jungtinėms Tautoms Julij Voroncov'as kaltino Estiją ir Latviją tose šalyse gyvenančių rusų žmogaus teisių pažeidimu ir ragino priimti Rusijos siūlomą rezoliuciją, kad šios šalys „pilnai vykdytų nešališkų tarptautinių ekspertų rekomendacijas“ dėl žmogaus teisių.

Kalbėdamas JT Humanitarinių ir Kultūrinių reikalų komitete, vadinamajame Trečiajame komitete, Voroncov teigė, kad Estija yra sukūrusi mechanizmą, pagal kurį maždaug 44,000 buvusių sovietinės armijos kareivinių ir jų šeimų bus deportuojami, ir kad Latvija taip pat yra sudariusi deportavimo įsa-

kymus apie 1,000 rusų iš Latvijos. „Mes negalime būti indiferentiški šimtų tūkstančių mūsų piliečių likimui“, jis pareiškė.

Tuo tarpu Maskvoje Rusijos užsienio ministro pavaduotojas Sergej Lavrov'as Didžiojo Trečiojo Konferencijos Teherane 50-ųjų metinių proga surengtoje konferencijoje teigė, kad tik tarptautinė bendruomenė gali paveikti Estiją ir Latviją, kad jos garantuotų ten gyvenančių rusakalbių teises. Lavrov kalbėjo, kad pagrindinis Rusijos užsienio politikos tikslas - tai kova su „agresyviu nacionalizmu“, priskirdamas Rusijai taikos palaikytojo vaidmenį buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje.

Jaunieji Socialdemokratai sieks legalizuoti prostituciją

Vilnius, gruodžio 7 d. (Elta) - Lietuvos Socialdemokratinio Jaunimo Sąjunga pasiūlė legalizuoti prostituciją, įstatymais reguliuojant viešųjų namų funkcionalumą. Tai, jos nuomone, padėtų sumažinti lytinių nusikaltimų skaičių, efektyviau kovoti su venerinėmis ligomis ir AIDS. Jaunieji socialdemokratai taip pat siūlo panaikinti seksualinių mažumų teises ribojančias baudžiamojo kodekso normas. Tačiau, sako jie, turi išlikti baudžiamoji atsakomybė už nepilnamečių įtraukimą į homoseksualizmą ir prostituciją.

Šie pasiūlymai išdėstyti Lietuvos socialdemokratinio jaunimo sąjungos programiniame laiške, priimtame praėjusį šeštadienį vykusioje sąjungos konferencijoje. Su juo žurnalistas buvo supažindintį gruodžio 7 d. Seime vykusioje spaudos konferencijoje.

Socialdemokratinio jaunimo sąjunga susikūrė 1989 metais, ji vienija 70 narių nuo 16 iki 35 metų.

mento vandens valdybos viršininko V. Bernadišiaus, objekto tikrinę kontrolieriai liko patenkinti darbų kokybe. Viskas jau paruošta įrangos montavimui.

V. Bernadišiaus teigimu, Platielių gyvenvietės vandens valymo įrenginiai būtų pavyzdinis modelis Lietuvos vandenvėlos specialistams, kaip pigiausiai būdu galima išvalyti vandenį iki tarptautinius standartus atitinkančių normų.

Lietuva laiku nepranešė apie naftos išsileijimą

Vilnius, gruodžio 2 d. (RFE/RL) - Lietuvos pareigūnai mano, kad užpėrė savaitę įvykusio naftos išsileijimo priežastis yra dažnas naftos tiekimo nutraukimas praėjusiais metais. Buvo skelbta, kad lapkričio 22 d. Mažeikiuose trūkus vamzdžiui, išsilejo 400-500 tonų naftos. Tai pats didžiausias naftos išsileijimas nuo Mažeikių Naftos įmonės įkūrimo 1950 dešimtmetyje. Šią savaitę užteršta žemė buvo išvežta valymui.

Latvijos pareigūnai kritikavo Lietuvą, kad greitai nepranešė nei apie šį naftos išsileijimą, nei apie lapkričio 23 d. įvykusių gaisrą Rokiškyje esančiuose sandėliuose, kuris užteršė orą nuodingais cheminiais dūmais. Latvijos Hidrometeorologinė Administracija lapkričio 25 dieną paaiškino, kad pagal tarptautines nuostatas, Lietuva turėjo nedelsdama pranešti Latvijai apie šias nelaimes. Šios įstaigos pareigūnų apskaičiavimu, manoma, kad Mažeikiuose iš tikrųjų išsilejo apie 20,000 tonų naftos - daug daugiau, negu oficialiai pranešta.

Rusai prašo pagalbos kraustymuisi iš Pabaltijo

Talinas, gruodžio 3 d. (RFE/RL) - Estijos Rusų Bendruomenės vadovas Jurij Kotjonkov teigia, kad norint Rusijoje įkurdinti pensijon išėjusius Rusijos ir Sovietų Sąjungos kareivinius ir jų šeimas, dabar gyvenančius Estijoje, reikėtų maždaug 529 milijono dolerių. Anot jo, jei būtų jiems apmokamos persikėlimo Rusijon išlaidos, iš 11,000 dabar Estijoje gyvenančių kareivinių, apie 9,000 (su šeimomis) iš viso būtų apie 36,000 asmenų) apiešči.

Estijos Migracijos Departamento pareigūnas Alar Jaanus spaudos konferencijoje pasakė, jog pirmoji Rusijos kareivinių emigravimo banga jau yra pasibaigusi, ir kad dar 10,000-15,000 rusų norėtų apiešči Estiją, bet jiems nėra butų Rusijoje. Anot Jaanus, Estija sutiktų jiems pastatyti butus, jei Rusija rastų resursų iš savo pusės tą projektą paremti. Jaanus numato, kad 1994 metais Estiją apieš dar 20,000 rusų.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

JAV turi nuosekliau remti Rusijos reformininkus

Washington, DC, gruodžio 5 d. - Norėdama remti Jelciną gruodžio 10 d. vyksiančiuose rinkimuose Rusijoje, JAV administracija nebemato Rusijos imperialistinių siekių, rašo William E. Odom „Washington Post“ dienraštyje. Aukščiausioje vietoje pastatęs bendradarbiavimą su Rusija, prezidentas Bill Clinton tylomis sutinka su Rusijos vykdomomis intervencijomis Centrinėje Azijoje ir Kaukazo regione.

JAV valstybės sekretorius Warren Christopher pareiškė, jog Rusijos karinėje doktrinoje, kurioje Rusija sau prisiskiria teisę nuolat laikyti karinius dalinius kaimyninėse šalyse ir tuo pačiu principu panašiai elgtis visoje Rytų Europoje nemato nieko, kam JAV turėtų pasipriešinti. Tuo tarpu JAV visas savo viltis deda į gruodžio 10 d. Rusijoje vyksiančius rinkimus, kaip liberališkumo vystymosi garantą buvusioje Sovietų Sąjungoje. „Jei Rusija veiks pagal savo imperijos troškimą - o visi ženkla rodo, kad ji tai padarys“, rašo W. Odom, „tai mažai galimybių, kad Rusija pasidarys liberališkėnė“.

Rusijoje veikia dvi politikos kryptys

Anot Odom, atrodo, kad Clinton administracija nėra pilnai suvokusi dabar Rusijos valdžioje vykstančios kovos jėgą ir kad paskutiniaisiais metais Rusijoje yra iškilusios dvi skirtingos užsienio politikos.

Viena iš tų užsienio politikos kryptų, kuri kilo Rusijos užsienio ministerijoje ir kurią remia liberaliosios jėgos Rusijoje, susibūrusios apie prezidentą Boris Jelciną, turi pirmumą Maskvos santykiuose su šalimis, kurias Rusija vadina „tolimuojų užsieniu“, būtent visos šalys už buvusios Sovietų Sąjungos ribų. Kita užsienio politika, kylanti iš Rusijos Gynybos ministerijos, yra laimėjusi pirmumą santykiuose su Rusijos vadinamuoju „artimuojų užsieniu“, būtent, buvusios Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos respublikomis.

Abi šios politikos sako tiek pat apie jų propaguotojų vidaus politikos tikslus, kiek ir apie jų užsienio politikos tikslus, rašo Odom.

Abi grupės pradėjo naudoti 19-ojo šimtmečio Rusijos politines etiketas: „Vakarietintojai“ ir „Slavofilai“. Jau gerokai prieš Bolševikų revoliuciją „Vakarietintojai“ siekė ekonomijos ir politikos vystymosi liberališkumo linkme, kad Rusija ilgainiui išsijungtų į Vakarų šalių tarpą. „Slavofilai“ gynė senąją tvarką, pabrėžė Rusijos unikalią charakterį, siekė, kad Rusija vystytųsi slavams būdinga linkme, kuri nesiderina su vakarietišku liberalizmu.

Reformatoriai nori Rusiją vesti į Vakarus

Šių laikų „Vakarietintojų“ frakcija, rašo Odom, kurios centras yra Užsienio ministerijoje ir keliuose kituose valdžios departamentuose, bando pasiekti tai, ko jos pirmtakams nepavyko pasiekti: taip susieti Rusiją su Vakara, kad jai būtų

užtikrintas vakarietiškas kelias į vystymąsi. Vienas iškalbingiausių „vakarietintojų“ - akademikas Sergej Blagovolin kalba apie tris Rusijos užsienio politikos ašis. Vakarai, Rytai ir Pietūs.

Pavojingiausia, Blagovolin suptatimu - tai pietinė ašis. Jei Rusija išvengtų į neseniai nepriklausomybę atgavusių Centrinės Azijos bei Kaukazo šalių vidaus reikalų, liberalėjimas Rusijoje pasidarytų nebeįmanomas. Kariniai prioritetai vėl įgytų pirmumą. Anot Blagovolin, jau dabar Rusija stengiasi tuose kraštuose ginti senąją komunistinį elitą, kuris tevaldo tas šalis. Šių ryšių sustiprinimas sustiprintų ir konservatyviasias ir reakcioneriškas jėgas pačioje Rusijoje.

Blagovolin teigia, kad pirmumas turi būti teikiamas Vakarų užsienio politikos ašiai. Šios strategijos argumentas yra paprastas ir griežtas. Sulaukymas, kad Rusija negrįžtų į seną, iprastinę imperinę laikyseną Europos Bendrijos ir Rytų Europos šalių atžvilgiu yra esminis, norint išlaikyti Rusiją ilgame ir sunkiame Rusijos vidaus politikos liberalėjimo kelyje. Kad tai pavyktų, vakarietiai turi išvengti Rusijai priešiškų šalių sukūrimo Rytų Europoje, kurios izoliuotų Rusiją. Kadangi tame regione dabar yra strateginė tuštuma, kurios liberalai rusai nenori užpildyti, jie bando skatinti NATO ją užpildyti, kaip nors pailant Lenkijai, Čekijai ir Vengrijai NATO narystę.

Tuo būdu Rusijos „vakarietintojai“ tikisi padaryti NATO ir savosios gynybos pagrindu. Šiuo požiūriu, Rytų ašis iš tikrųjų yra Vakarų ašies pratęsimas: bendradarbiaujama su JAV, Rusija turi tuo pačiu siekti integruoti savo ekonomiką ir saugumą ir su turtingomis Rytų Azijos šalimis.

Būtina Rytų Europą įvesti į NATO

Tad Odom propaguoja, kad sausio mėnesį vyksiančioje NATO viršūnių konferencijoje yra būtina padėti Rusijos vakarietintojams, Lenkijai, Čekijai bei Vengrijai pasiūlant kokią nors realią NATO narystės formą.

O Rusijos ekonominę reformą reikia paskatinti, ją padarant Didžiojo Septyneto - pramoninių šalių nare. Anot Odom, tai priverstų Rusiją efektyviau skatinti ekonomines reformas ir patiems rusams parodytų, kad Rusija tebeįkaima svarbią pasaulinę jėgą, turinti kritišką vaidmenį tiek Europoje, tiek ir Rytinėje Azijoje. O reakcionieriai Rusijoje nuolat skelbia, kad Rusija yra praradusi savo vietą pasaulinėje bendrijoje ir kad ją reikia atgauti karine jėga.

KALENDORIUS

Gruosio 8 d.: Švč. M. Marijos Nekaltasis Prasidėjimas; Romarikas, Zenonas, Gaila, Gedenė.

Gruodžio 9 d.: Pal. Juan Diego; Leokadija, Delfina, Valerija, Vakaris.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

APDOVANOJIMAI LSS BROLIJOJE

LSS Brolijos Vyriausias skautininkas vs. Gediminas De-veikis praneša, kad lapkričio 1 d. – Lietuvos Skautų ikūrimo dienos sukakties proga, už pareigingą darbą vienetuose ir stovyklose, o ypač š.m. vasarą vykusioje Jubiliejinėje stovykloje gerai atliktais pareigais, garbės žymenimis apdovanojami žemiau išvardinti LS Brolijos nariai.

„UŽ NUOPELNUŠ“ Ordinui:

v.s. Bronius Naras
s.v. Ramūnas Vanagūnas
s.v. ps. Gražutis Matutis
s.v. ps. Viktoras Puodžiūnas
s.v. ps. Alvydas Saplys
s.v.s. dr. Mindaugas Griauzdė

„TĖVYNĖS SŪNAUS“ žymeniui:

s.v. ps. Stepas Puodžiūnas
s.v. Gintas Šlapkauskas
s.v. Tadas Stropus
s.v. ps. Ricardas Chiapetta
s.v. vsl. Raimondas Vingilis
ps. Romas Venckus
s.v. ps. Paulius Mickus
s.v. Aleksas Radzius

s.v. vsl. Andrius Panaras
s.v. vsl. Andrius Utz

„GINTARO“ žymeniui:

j. ps. Petras Jakubauskas
v.vl. Rimas Maurukas
v.vl. Algis Jonušas

„VĖLIAVOS“ žymeniui:

v.sl. Edis Glavinskis
v.vl. Vilius Žukauskas
s.v. vsl. Auris Jarašūnas
s.v. vsl. Augis Gedgaudas

„PAŽANGUMO“ žymeniui:

psl. Rimas Gecevičius
psl. Rimas Putrius
sl. Dainius Dumbris
br. Petras Bagdonas
br. Paulius Genčius.
LS Brolijos Vyriausias skautininkas sveikina visus apdovanotus brolius už nuosirdų pareigų atlikimą ir linki gražaus darbo, broliškos nuotakos, gero vėjo ir nepaliaujančio budėjimo, gyvenime vadovaujantis skautybės principais tarnauti DIEVUI, TĖVYNEI ir ARTIMUI.

VIENTAS IR DEŠIMT

Teko girdėti, kad Lietuvoje viešbučiuose iš Amerikos lietuvių reikalaujama daug daugiau, negu iš vietinių. Nors lova ta pati, ir kambarys toks pat, ir vonios kambarys prastai veikia. Trūksta popieriaus ir kitų įprastų viešbučiuose dalykų. Kodėl lietuvis iš Amerikos turi mokėti žymiai daugiau? Keista ir nesuprantama.

O dabar dar keisčiau. Skautų jubiliejinėje stovykloje, Lietuvoje, iš Amerikos lietuvių skautų buvo išplėsta lygiai dešimt kartų daugiau. Vietiniai mokėjo 1 dol., o iš Amerikos atkeliavę – 10 dol. Žinoma, kad iš Amerikos atkeliavusieji neatvyko tuščiomis. Vis ką nors atgabeno. Iš Kanados skautininkė Abromatienė įnešė 400 dol. Niekas net nepadėkojo. Bet jau esame įpratę, kad Lietuvoje niekas nedėkoja. Bet klausimas lieka klausimu. Kodėl iš Amerikos dešimt kartų daugiau?

Gal galėjo mūsų broliai surasti kokią švelnią formulę. Pavyzdžiui: stovyklos mokestis – 1 dol. Bet turi paaukoti 2 dol.

mūsų vadų uniformoms. 3 dol. kelionėms į užsienį. 2 dol. iškeltų bylų išlaidoms. 2 dol. šiaip sau, nenumatytoms mūsų vadų išlaidoms.

Gyvendami Amerikoje, įpratome į atskaitomybę. Taip pat gerai žinome, kad nėra nemokamų pusryčių. Bet kodėl kainuoja dešimt kartų daugiau? Žinoma, kai kurie idealistai ims šaukti, kad ne pinigais laimė. Pritariu. Bet kodėl mūsų broliai taip ištroškę pinigines laimės?

Praktiškai, skautai ar skautininkai, vykstantieji į stovyklą Lietuvoje, išleidžia nemažą sumą dolerių. Ir sumokėt net dvidešimt kartų daugiau būtų menkesnis. Bet tas išskirtinumas labai nemaloni nuteikia. Išskiria tave iš kitų tarpo. Iškelia į keistą nesuprantamą aukštumą. Tu įvertintas dešimt kartų daugiau. Keista! Už specialų mokestį turėtų būti ir specialios privilegijos. Gal specialūs padavėjai pristatytų valgių palapinę. O gal limuzinai vežtų į lauką. O gal specialūs kilimai būtų pakloti, kad

Brolijos stovyklos viršininkas vs. Gintas Taoras Jubiliejinėje stovykloje apdovanoja prityrusių skautų skiltininkus – Saulių Dambauską, Rimą Putrių, Dainių Dumbrį ir Vincą Liacą.
Nuotr. D. Ramanauskas

GYDŪNO FONDO VEIKLA 1993 M.

Vydūno Fondo veikla nesustojė, net kiek išsiplėtė. Reikėjo užgriebti naujus plotus. Tai mums padiktavo laiko reikalavimai. Radome reikalingą paskirti 11 stipendijų studentams Lietuvoje. Prie tenykštųjų sąlygų jos yra labai vertingos. Ateinančiais metais norėtume jų bent padvigubinti. Šiam reikalui turime sutelkti naujų aukų.

Paskolų davimas JAV studentams vis dar reikalingas ir tą darbą tęsiame. Reikalinga skirti atvykusiems studentams iš Lietuvos stipendijas. Tai darome labai apgalvotai, kad jos netektų nevertiems.

I Lietuvą dar išsiuntė 500 knygų. Jų vertė yra 6,500 dol. Viso jau esame išsiuntę 25,000 knygų Lietuvos bibliotekoms ir pavieniams asmenims. Jų mokslinė vertė yra didesnė už išleistus pinigus. Atvykusiems mokslininkams knygas duodame nemokamai.

Lietuvos istorijos darbuose mėginame veiklą tęsti toliau. Išleidome prof. Juozo Jakšto NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA. Tai pirmoji knyga apie tą laikotarpį. Mūsų užsakymu prof. Edvardas Gudavičius jau rašo pilną Lietuvos istoriją. Tai bus vėl pirmoji Lietuvos istorija nuo priešistorinių laikų iki šių dienų. Dalis rankraščio jau gauta.

Vydūno gimimo 125 metų sukakčiai paminėti išleidome jo knygą MANO TĖVYNĖ. Ją skiriamame lietuvištininkų mokyklų mokiniams. Spausdiname specialų leidinį Vydūno suaktyvinti paminėti. Netrukus atidarysim Vydūno sukurtą ex libris parodą, kurioje dalyvauja

amerikietiškos kojos neprasi-durtų į šurkščias žoles. Atsiprašau. Pasakiau, gal kiek papykęs. Ber kur atsakymas? VI. Vijeikis

daugelis užsieniečių.

Anglų istorikui dr. Stephen Rowell paskyrė M. Žilinsko vardo stipendiją. Jis trijų metų laikotarpiui atvyko dirbti į Klaipėdos universitetą. Tai daug žadantis jaunas mokslininkas, kuris 1991 m. parašė disertaciją apie 1315-1342 m. Lietuvą ir gavo dr. laipsnį. Finansavome prof. dr. Vytauto Černiaus knygos išleidimą Lietuvoje. Tai svarbi knyga Lietuvos mokytojų pasitobulinimui.

Kasmetinė Vydūno Fondo premija buvo paskirta ir įteikta labai sėkmingai jaunimo vadovui ir auklėtojai Marytei Mažeikaitei Utz. Tai jau šešioliktoji premija jauniesios kartos veikėjai.

Pateikiame tik svarbesnių darbų sąrašą, kurį galėjome įvykdyti Jūsų paramos Vydūno Fondui dėka. Visos aukos buvo labai tiksliai sunaudotos lietuvių palaikymo reikalingoms. Vydūno Fondas iš kuklių aukų jau yra išmokėjęs 500,000 dol.!!! Tikimės Jūsų paramos ir toliau.

Linkime visiems gražių šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų 1994 metų.

Leonas Maskaliūnas
Tarybos Prezidiumo pirmininkas
Vytautas Mikūnas
Valdybos pirmininkas

KALĖDŲ VAKARO ŠOKIAI

Akademikai skautai gruodžio 25 d., 8 v.v., Lietuvių centre, Lemonte, ruošia tradicinius Kalėdų vakaro šokius. Šokiams gros „Žaibas“. Dalyvavimas – 10 dol. asmeniui. Pasizymėkite savo kalendoriuose.

SEŠĖ AUDRA – AUTORĖ

Lapkričio 21 d. PLC Lemonte sutikome naują knygą jaunimui – „Mislingos kaladėlės“.

Nauja lietuviška knyga paėmus į rankas visada aplieja mielas jausmas, kurį šį kartą lydi ir gražūs skautiški prisiminimai. Jaunoji autorė – gimusi išeivijoje, augusi ir mokslą baigusi išeivijoje, nuo paukštytės iki paskautininkės laipsnio „Aušros Vartų“ skaučių tunte – Audra Kubiliūtė.

Verčiu „Aušros Vartų“ tunte 1949-1979 m. knygą ir ieškau Audros veido. Štai „Medeinės“ stovykla 1969 m. ir ten dideliame paukštyčių būry šypsosi mažoji Audra. Po penkių metų tuntas švenčia Sidabrinę sukaktį ir Audra „Vilties“ stovykloje jau kovoja kvadrato komandoje. 1976-ius metus papuošia ji mėlynuoju vyresniosios skautės kaklaraiščiu ir pradeda darbą tunto vadovybėje. 1980 m. vyr skaučių „Gabilos“ draugovė, vadovaujama v.sl. Audros

Kubiliūtės, Jaunimo centrui dovanuoja jų suvinėtą didžiulį kilimą, kurį suprojektavo ir darbui vadovavo ps. dail. Ada Sutkuvienė.

Drįstu visų vyresniųjų vadovų vardu šia proga pasidžiaugti, kad 44-ųjų metų „Aušros Vartų“ tunto skautiškoje kelionėje turėjome laimę sutikti tiek daug puikių sesių, kurios išaugo iš darbščias Dievo duotų talentų vykdytojas.

1987 m. vasarą važiuoju su jaunomis sesėmis į stovyklą aplankyti „Aušros Vartų“ tunto stovyklautojas. Sesė ps. Svajonė Kerelytė vairuoja mašiną, o v. sl. Nida Misiulytė ir sako: „kad kelionė neprailgtų, važiuosim stovyklon su Audra Kubiliūte“. Atsiverčia neseniai išėjusi knyga „Nepaprasti įvykiai aštuonioliktojo gatvės“ ir pradeda skaityti...

Ach, tos mūsų brangios jauniosios Sesės!

A. Namikienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol., savaitinis			

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplėsių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm. antr. penkt. 9 v.r.-3 v.p.p.,
ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd. 10 v.r.-2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.
Sumokama po vizito

Dr. ROMUALDAS POVLAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 bloki) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9 antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priežiūros Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Pulaski Rd., (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBAS, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Būrelis linksmai nusiteikusių vyr. skaučių Jubiliejinėje stovykloje, Rake.
Nuotr. Gailės Radvenytės

SKIRTINGI SUPRATIMAI

Vis dažniau užtinkame ir spaudoje, ir televizijoje pasisakymus apie JAV Konstitucijoje įrašytą žodžio laisvę. Pirmoji mintis: yra būtinas šios laisvės išlaikymas, nes tai visų konstitucinė teisė. Iš pradžių, aišku, ir mums visiems taip atrodė, kol, metams slenkant ir žmonių papročiams keičiantis, atsirado abejonė. Šia paskutine savaitę vėl buvo iškeltas klausimas apie pornografijos ir smurto veiksmų filmuose uždraudimą, nes tai labai blogą įtaką jauniems vaikams. Čia kovotojai irgi tučtuojau skilo į dvi grupes – pirmieji šaukė apie blogas tokios neribotos laisvės pasekmes, ir antrieji vis karšto Konstitucijos garantuotą žodžio laisvę. Pagaliau buvo iškeltas siūlymas tokių filmų nerodyti ankstyvomis vakaro valandomis, bet čia irgi nuomonės nesutiko: kurią valandą reiktų laisvai ir tautą paleisti tą visą šlamštą. Tėvai, atrodo, nesugebėjo nutarti, kas teigiama ir galima, o kas žalinga besiformuojančiai jauno žmogaus asmenybei.

Aišku, vėl nebuvo nieko nutarta, nes visur emė viršų Konstitucijoje garantuota žodžio laisvė. Įdomu ir tai, kad niekam nerūpėjo tos Konstitucijos parašymo data ir dabarties tikrovė. Kai tuolaikiniai šios naujos valstybės sąjungos vadai rašė tuos gražius paragrafus, žodžio laisvę turėjo visai kitokią reikšmę. Tada buvo galvojama apie laisvę prakalbėti ar spaudoje pareikšti savo politinę bei visuomeninę nuomonę, nesuilaikiant už tai pabaudos ar net kalėjimo. Tai buvo tik „burnos užėjimo“ klausimas, o ne pornografiniai filmai ir jų įtaka jaunimui. Kažkaip keista klausyti tų amžinų tvirtinimų apie laisvę, kai Konstitucijos rašymo laikais nebuvo nei pornografinės spaudos, nei televizijos, kur viskas labai jau aiškiai parodoma. Dabartinė televizija labai smulkmeniškai ir mūsų kambarį atneša žudynes ir „meilės“ scenas. Ar tai nepastumia jauno žmogaus, dar nesudariusio dėl įvairių, dažnai netobulų, šeimyninių aplinkybių gyvenimo vertybių skalę, o kartais gal iš prigimties linkusio į smurtą, vagystes, gėsumą? Ginklu ir narkotikų pirkimai niekad nepasizymėjo verty-

bių skalės ugdymu. Jiems tebuvo ir yra svarbu pasidaryti pelno. Taip ir iškilo šis kvailas laisvo žodžio teisės klausimas, kuris į Konstituciją buvo įrašytas dėl gana teigiamų priežasčių, bet kuris gyvenamuoju laiku yra piktnaudžiamas ne dėl kilnių priežasčių, o dėl pinigų.

Iš šios kraštutinės besiveržiančių įvairių tautų žmonių antplūdis atneša ir daug naujų problemų, kurios mums, čia augantiems, čia gimusiems, čia iškylančioms, čia išsivystantiems irgi ne dėl nepasitenkinimo savo kraštu, bet dėl visai kitų priežasčių, sukelia įvairių minčių. Ypač turintieji savo kaimynų Meksiką kasdien skaitome apie vis naujai išsivystančias problemas, kurios daugiau rišasi su krašto ekonomija, negu su nusikalstamumu ar kitais pavojais. Savame krašte jiems iš mažų atlyginimų už sunkų fizinį darbą yra sunku išmaitinti savo 10-12 asmenų šeimas. O kad lietuviai augintų tiek neįprastai palikuonių! Deja, skaitome, kad Lietuvoje dažniausiai pasitenkinama tik vienu vaiku, todėl lietuvių skaičius mažėja. Per ilgai užtruko marksistinis auklėjimas, kalbas tik apie savo asmenišką gerovę. Taip ir Vakarų kraštuose, ypač Amerikoje, panašiai galvojama, bet čia, kaip žinome, tautybės išlikimas netaikomas svarbiu žmogaus gyvenimo tikslu. Mums tačiau tenka susirūpinti, kad, laikui bėgant, nebūtume nubraukti nuo žemėlapių. Dėkime daugiau pastangų pernešti meilę Lietuvos ateinančioms kartoms. Amžinybės įseimanti mūsų visuomenė jau labai rūpinasi, kur atsidsius mūsų sukauptos knygų, savų dailininkų darbai, kurie puošia mūsų namų sienas. Ir spaudoje neteko matyti patarimų, kaip ir kurlink galėtume tuos meno bei mokslo perlus perduoti, kad jie nepatektų į šiukšlyną, kaip neseniai atsitiko vienam doram lietuviui, kuriam staiga mirus, jo žmona užsėdė šiukšlių vežioj, ir viskas iškeliavo duobėn. Gal reiktų iš anksto pagalvoti, kad mes čia neamžini, nors dažnam gal dar per anksti namie žiūrėti į tušias knygų lentynas ir plikas kambario sienas.

Rūta Kleva Vidžiūnienė

RUSIJOS RINKIMAMS ARTEJANT

IGNAS MEDZIUKAS

Demokratinis atsilimas pradeda atvėsti

Baltijos valstybių žmonės atidžiai seka, kas vyksta jų kaimyninėje Rusijoje, nes nuo įvykių tenai priklausys šis valstybių santykiai su didžiuoju kaimynu bei tolimesnis šio regiono likimas. Išvaikius ginklu besipriešinantį Rusijos parlamentą, įtampa atslūgo. Dabar laukia Rusijos parlamento rinkimų. Svarbu, kokius atstovus Rusijos žmonės išrink.

Gruodžio mėn. rinkimai bus jau ketvirtieji, kuriuose piliečiai galės kandidatus pasirinkti pagal savo nuožūrą. Ligi tol vykę rinkimai nebuvo tokie sudėtingi kaip šie paskutiniai, todėl manoma, kad šį kartą dalyvaus mažiau rinkėjų, negu ankščiau būdavo.

Pirmoji priežastis – gamtinės sąlygos, nes rinkimai įvyksta žiemos metu, kai daugelyje šalies rajonų dienos ilgumas yra tik šešios valandos. Dvasinis 1989 m. rinkimų į parlamentą pakilimas, kai piliečiai, nugalėję kovo darganas, su entuziazmu vyko balsuoti, dabar yra tik tolimas prisiminimas. Išnykęs yra ir pavasario rinkimų optimizmas, kai 1991 m. buvo išrinktas prezidentas Boris Jelcinas, gavęs daugiau balsų, negu visi jo konkurentai sudėjus drauge.

„Pereinamasis laikotarpis“

Šį kartą Rusijos rinkėjai susidurs su keturiais skirtingais siūlymais. Pirmiausia jie turės pasirinkti „taip“ ar „ne“ dėl naujos konstitucijos projekto. Jie turės išsirinkti sąrašą kandidatų iš 33 politinių grupių, pasirinkti atstovą iš savo rinkiminės apygardos ir atstovą, kuris jiems atstovautų naujo parlamento aukštesniuose rūmuose.

Dalykai susiklopiuoja, nes naujo parlamento vaidmuo dar ne visai aiškus. Dargi nežinoma, kuriam laikui jis bus renkamas, nes konstitucijos originalus tekstas ligi šiol tebegulėjo o ant B. Jelcino rašomojo stalo.

Pagal galutinę konstitucijos redakciją atrodo, kad parlamentas teisinės galios bus susilpnintas; jis bus mažiau pajėgus, negu buvo paskutinis. Taip pat pranešama, kad parlamentas bus renkamas dvejais metais, o

ne ketveriems, kaip buvo tikėtasi. Aiškinama, kad Rusija šiuo metu yra „perinamame laikotarpyje“.

Šis nuostatas irgi susilpnins visuomenės susidomėjimą. Argi galima reikšti didelį džiaugsmą, renkant parlamentą, kai nėra tiksliai žinomos jo galios, kai daugeliui aišku, kad vienas žmogus valdys Rusiją? Toks išpūdis susidarė iš Jelcino pareiškimo, kad jis išbus prezidentu visą terminą, būtent, iki 1996 m., o neskelbęs prezidento rinkimų ateinančių metų birželio mėnesį, kaip buvo žadėjęs prieš du mėnesius.

Daugpartinės visuomenės susiformavimas

Iš gruodžio mėn. įvykstančių rinkimų paaiškės dvi neįsprendžtos problemos pokomunistinėje Rusijoje. Pirmą, kaip greit galės susiformuoti pastovi forma daugpartinės demokratijos visuomenėje, kuri niekad neturėjo kompromisinių dialogų. Antra, kiek stipri yra autoritetinė srovė, kuri kraštą valdo iš Kremliaus nuo to laiko, kai parlamentas rugsėjo mėnesį buvo paleistas.

Gruodžio 12 d. rinkimai vyks sudėtingomis taisyklėmis, nustatant sąlygas, iš kurių išaugs partijos, kaip jos suprantamos demokratinuose kraštuose. Pusė atstovų žemesniuose rūmuose, vadinamuose valstybės duma, bus renkama panašiai, kaip yra Didžiosios Britanijos sistemoje, vietinėse apygardose. Kita pusė bus renkama iš bendrą sąrašą visoje valstybėje.

Balsuotojai gaus tuos pačius sąrašus, nepaisant, kur jie gyventų. Tuo tarpu numatyta, kad tokių kandidatų sąrašų turėtų būti 33, bet gali jų žymiai sumažėti, jeigu kandidatų blokas nesurinks 100,000 juos remiančių parašų. Kai kurie blokai yra sudaryti iš keleto organizacijų narių.

Suvaržymai atšaukiami

Antras dalykas yra Kremliaus autoritetinis režimas ir, dar svarbiau, autoritarizmas gali labiau išaugti Rusijos provincijose. Maskva paprastai būdavo išimtis, nes ji buvo viso pasaulio stebima. B. Jelcinas buvo priverstas daryti nuolai-

AR ĮVYKS LB KULTŪROS KONGRESAS 1994 METAIS

JURGIS JANUŠAITIS

Netrukus užversime 1993 metų našaus darbo lapą. Šie metai pasižymėjo Lietuvos Bendruomenės gyvastingumu. JAV LB valdybos pastangomis buvo suorganizuota nemažai konferencijų: Washington, Detroit, Los Angeles, prisidėdama dalyvavimu ir Birštone. Šiose konferencijose dalyvavo daug žymių žmonių, profesionalų, iš Lietuvos ministrų, Seimo ir partijų narių ir net pats prezidentas A. Brazauskas. Konferencijų tikslai buvo įvairūs: kaip padėti Lietuvai ekonomiškai, kokios galimybės investavimams; nagrinėta santykiai ir galimybės su Lietuva. Žodžiu, atrodo, kad konferencijos buvo daugiau skirtos Lietuvai. Kiek tos konferencijos atneš naudos, parodys ateitis. Tikėkime, kad jos bus naudingos.

Spalio 9-10 d. buvo suskridę Tarybos nariai ir trečiąją JAV LB XIII-tos Tarybos sesiją. Tarybos sesija – svarbus įvykis, nes čia nagrinėjama, svarstoma pačios LB problemos, darbai, ateities veiklos planai. Iš spaudos atsiliepimų vis tik šia sesija ne per daug džiūgaujama, nors teigiama, kad ji buvo darbinga. Ne visos, atrodo, iškilusios problemos ir čia buvo iš-

das savo ankstyvesnių potvarkių, kuriuos buvo išleidę, paleidę parlamentą. Uždraustoms partijoms vėl buvo leista veikti. Uždaryti laikraščiai vėl leidžiami. Išsintusios svetimos šalys, neturintys leidimų apsigyventi mieste, sušauktytas.

Bet originalūs griežti suvaržymai padarė įtakos kitiems miestams. Artimiausia ateitis parodys, ar jie paseks griežtą Kremliaus liniją, ar laikysis nuosaikesnės.

Visuomeninės apklausos keliu nustatyta, kad naujai išrinktas parlamentas bus daug palankesnis B. Jelcino projektams. Daugelis apklaustųjų pasisakė, kad Rusijoje dar galės įvykti ginkluotas susirėmimas. Bet tuo tarpu nenumatoma, kad iškilų kitas pranašus kandidatas į prezidentus. Nors pats M. Gorbačiovas galvoja dar grįžti į politiką, gal net kandidatuoti į prezidento postą, bet, paskutinis apklausos duomenimis, pasirodo, kad Gorbačiovo populiarumas yra labai smukęs, o, be to, Jelcinas dar žada būti prezidentu iki savo kadencijos pabaigos. Per trejus metus situacija gali iš pagrindų pasikeisti.

spręstos, net pasirodė pavojingų nesutarimų ženklių veiklos metuose. O vis tik Lietuvos Bendruomenė išlieka pati svarbiausia organizacija dabar, ji liks svarbi ir ateityje, nes už Lietuvos ribų gyvena ir gyvena daug lietuvių, kuriais turės rūpintis ypač Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, su nuosirdžia talka ir visokeriopa LB Kraštų valdybų parama.

Labai svarbus įvykis VIII Mokslo ir kūrybos simpoziumas, vykęs Padėkos dienos savaitę, Čikagoje. Čia irgi LB atiduoda savo įnašą, dalyvaudama jo rengime. Mokslo ir kūrybos simpoziumas skiriasi nuo kitų konferencijų, nes čia lietuvių mokslininkai, gyvenant už Lietuvos ribų ir atvykę į Lietuvos, dar pranešimus iš įvairių mokslo šakų sričių. Tai mokslininkų sulėkimas, susipažinimas, pasidalinimas mokslo žiniomis, kurios gal bus naudingos ir Lietuvai. Būnant kilnu, kad lietuvių mokslininkai šia proga giliau pažvelgtų ir į išeivijos išlikimą, paieškant tam paveikių būdų.

Taigi 1993 m., kaip matome, buvo gražios, našios veiklos, kilnių uždavinių metai. O per paskutiniuosius trejetą metų LB surengė Dainų, šokių šventes, įvyko PLB seimas. Tad 1994 m., atrodo, didesnių LB planuojamų darbų tuo tarpu nematyti.

O prąga reikia išnaudoti. Tad PLB pirmininkas inž. Bronius Nainys po savo valdybos posėdžio lapkričio 3 d. specialiu raštu kreipėsi į JAV ir Kanados LB Kraštų valdybų pirmininkus su konkrečiu siūlymu – 1994 metais Padėkos dienos metu, Čikagoje, ar kur kitur, suruošti JAV ir Kanados LB Kultūros kongresą. Vietą pirmininkas siūlo – PLC, Lemonate, Čikagos priemiestyje. Patalpos geros, ir Čikagoje iš visur suvažiuoti patogiausia, išlaidos būtų mažos, atstovams, atrodė, susidarytų galimybės apsigyventi ir pas savo draugus ar pažįstamus. Kongresą globotų, savo patirtimi padėtų ruošti PLB.

Tokio kongreso sušaukimo motyvas: pats laikas suvažiuoti šiuo dviejų bendruomenių kultūrininkams į grynai darbo konferenciją su konkrečiais planais ir svarstyti be gražybės, o praktiškai, šių sričių problemas: lietuviškojo švietimo ir auklėjimo, lietuviškojo žodžio puoselėjimo, jaunimo veiklos, religinės – savų parapijų išlaikymo, spaudos – žurnalistikos, lietu-

viškojo radijo, muzikos-chorų, tautinių šokių ansamblių, teatro, literatūros, knygų leidybos, lietuviškos išlaikymo – kultūrinių darbų finansavimo, sporto, JAV ir Kanados lietuvių kultūrinio bendradarbiavimo su Lietuva (kaip Lietuva gali padėti mums), turimų centrų išlaikymo ir naujų steigimo, Lietuvos Bendruomenės uždavinių lietuviškos išlaikymo ir kultūrinės veiklos darbuotojų požiūriu. Tokias problemas PLB pirmininkas siūlo konstatuoti ir tai šios problemos būtų svarstomos grynai šių sričių profesionalų, nusimanančių praktiškus darbus.

Kaip matome, lietuvių išeivija, kurios likimu rūpinasi PLB ir visų LB Kraštų valdybos, turi rimtai padirbėti, kad užtikrintų išeivijos gyvastumą, kad būtų išlaikyta lietuvišką, išlaikytą kultūringumą. Žinoma, siūlomų svarstyti problemų daug, bet jos visos svarbios, būtinos. Po naujų veiklos pokyčių, Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe, reikia suvažiuoti kultūrininkams darbininkams, išnagrinėti savo kiemo veiklos galimybes, suplanuoti konkrečius darbus, pasiskirstyti darbai ir sąžiningai juos atlikti.

O darbų daug. Štai šaukiasi pagalbos spauda – čia LB pareigai ją padėti. Silpnėja kultūrinė veikla – ieškoti būdų savo kultūrininkams padėti, o kur tautinių šokių, meno, teatro ansamblių. Radijo valandėlių ateitis, savų parapijų išlaikymas, mažiems lietuvių telkiniams padėti kultūrinėje veikloje. Žodžiu, PLB pirmininko suminėti darbai realūs, reikalingi nuodugnaus aptarimo ir būtinai stengtis juos įgyvendinti, norint, kad išeivijos lietuvių gyvenimas nemirtų. Tikimasi, kad JAV ir Kanados LB KV pirmininkai ir jų valdybos šiam Kultūros kongreso suruošimui neabejodami pritaris.

VIDUKLĖJE – ŽEMAIČIŲ ŽEMĖS VIDURY

Lapkričio 14 dieną Viduklė šventė savo jubiliejų: prieš 740 metų šio labai seno Žemaitijos miestelio vardas pirmą kartą paminėtas istorijos šaltiniuose. Gimė ir augė čia, tikrieji viduklėčiai, su savo šeimomis, su vaikais, ir jubiliejinę šventę buvo pakviestų iš anksto. Ji prasidėjo Simono Stanevičiaus memorialinių vietų aplankymu. Viduklės bažnyčioje buvo aukamos šventos Mišios, šventinama Viduklės vėliava. Toliau iškilnės tęsėsi ant Viduklės pilakalnio, Kultūros namuose.

registravo. Sako, Jurgis pirmasis. O ką tu galvoji?

– Žinome, Liucija, žinome... – linksmiai atsakė Vincas. – Daug registruojasi iš visų gimnazijų. Tu dar nežinai, kad ir Feliksas, ir Kazys jau užsiregistravo, ir... aš.

– Ir tu? – lyg sudrebėjo Liucija, net jos veidelis išblyško.

– Kodėl tu taip nustebei? Nejaug aš netinku būti kariūnu? Juk ne vieną kartą tau sakiau, kuo aš noriu būti, argi neprisimeni?

– Prisimenu. Bet... – lyg pritrūko žodžių Liucija.

– Kas bet... – tarytum nesuprastas, paklausė Vincas.

– Bet... Dabar toks laikas. Dar karas. Dar kas nors gali ir atsitikti, ar tu to nesupranti? – išliejo savo mintis Liucija.

– Bet jis tuojau baigsis. Juk girdi, kad vokiečiai iš Rusijos jau traukiasi, jie ir iš Lietuvos trauksis. Kas tada? Mums reikės pastoti bolševikams kelią, kad jie vėl neateitų. Panašiai, kaip pirmam pasauliniam karui baigiantis. Turėsim turėti kariuomenę, o jai vadovauti reikės ir gerų vadų. Tad šita, gen. Plechavičiaus organizuojama, karo mokykla ir yra reikalinga. Kad nuo daugiau būtų paruošta naujų gerų vadų. Visi tą supranta, tad daugelis ir registruojasi. Yra net tokių, kuriems karo mokslas visai ne prie širdies, bet stoji, galvodami savo mokslo žinias panaudoti tėvynės gerovei. Už tai aš irgi stoju, nenoriu tokia tikrąja vėlyne nepasinaudoti, – išliejo savo mintis Vincas.

Daugiau neprieštaravo Liucija. Ji jau seniai žinojo, kokią pašaukimą Vincas buvo pasirinkęs. Ji savyje net didžiavosi, įsivaizduodama Vincą karininką, bet šį kartą lyg ir gaila buvo, kad jis turės toli išvažiuoti, o ji liks viena.

(Bus daugiau)

LIKIMO IRONIJA

JONAS INDRIŪNAS

3

Pamatęs, kad Liucija taip linksmai ji sutiko, Vincas pasijuto laisvai, net nepaprašytas, atsisėdo prie jos rašomojo staliuko. Jis tuojau pastebėjo, kad šį vakarą Liucija jam atrodė kitą, negu buvo pradžioje matyti. Ji buvo pasididžiusi, kaip jis ją matydavo sekmdieniais ar kokiuose gimnazijos susibūrimuose. „Kokia ji graži“, – vienas sau pagalvojo.

Nors pats buvo tikras, kad Liucija tikėjosi jo ateinant ir laukė, bet pasiryžo klausiti.

– Pasiruošusi kur eiti?.. Gal į pasimatymą?

– Ne. Niekur, – lyg nustebusi, atsakė Liucija. – O kodėl taip klausai?

– Taip gražiai pasididžiusi. O gal svečių lauki? Gal aš sutrukdysiu, be atsilaisvimo apsilankęs?

– Svečių! O kas tu, ne svečias? Seniai laukiau, manau, kad nebeprisimeni, kada pas mane buvai. Negalvojau, kad jau visi mane pamiršai, tikėjaisi, kad dar apsilankysi, – atvirai pasakė Liucija.

Vincui nejaugu pasididė nuo jos priekaištų. Jis mėgo su ja sudraugauti, praleisti nuobodžius laisvalaikius, bet apie tolimesnį ateities gyvenimą dar nepagalvojo, o jo svajonės buvo pilnos idėjų, didelių siekimų. Ta tema kalbėti ir Liucija ilgai nenorėjo, ji greit nukreipė kalbą apie ką tik praėjusias atostogas, kaip jos buvo ilgos ir nuobodžios, kaip laukė jų pabaigos, kad galėtų vėl sugrįžti į gimnaziją, prie draugų, kurių taip pasiilgo.

Vincas klausėsi jos pasakojimų. Jam patiko Liucija ir dėl to, kad buvo kalbi, su ja nuobodžiauti nereikėjo.

Svarbus pokalbis Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje lapkričio 24 d., VIII Mokslo ir kūrybos simpoziumo dalyvių susipažinimo vakare: prof. Vytautas Landsbergis ir Lietuvos fondo pirm. Stasys Baras.

Nuotr. J. Tamulaičio

LIETUVIŲ TELKINIAI

BOSTON, MA

LIETUVOS
KARIUOMENĖS
ATKŪRIMO IR
ŽUVUSIŲJŲ UŽ LAISVĘ
PRISIMINIMAS

Kad lietuviai Amerikoje nepamiršta Lietuvos laisvės gynėjų ir jų nuopelnų Tėvynei, liudija Bostone vykęs jubiliejinis — 75 metų Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas ir žuvusiųjų kovoje už laisvę pagerbimas, tęsėsi visą dieną. Bostono Ramovėnų rūpesčiu, „Laisvės Varpo“ radijo programa lapkričio 21 d. savo laidos pusę laiko skyrė vyrams, gynusiems Lietuvos laisvę, aukojusiems sveikatą ir pavojun stačiusiems savo likimą.

Petras Viščinis, „Laisvės Varpo“ radijo programos vedėjas, kalba Lietuvos kariuomenės atkūrimo 75 metų sukakties minėjime, Bostone.

Nuotr. J. Rentelio

„Laisvės Varpo“ vedėjas Viščinis programos pradžioje pateikė trumpą Lietuvos kariuomenės kūrimosi apžvalgę, išskeldamas savanorių ryžtą ginti 1918 m. vasario 16 d. akto paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę, nurodydamas ir klūtis, su kuriomis teko susidurti atstatytos Respublikos vadovams bei karo vadams. Kalbėtojas vaizdžiai ryškino ir bolševikinės okupacijos metu gausias aukas už Lietuvos laisvę. Po to buvo perduotos ištraukos iš iškilnių Nepriklausomoje Lietuvoje prie Nežinomojo Kario paminklo Karo muziejaus sodelyje, Kaune. Montażui parinkti įrašai — rinktinė proza, poezija. Jautriai skambėjo a.a. aktoriaus Henriko Kačinskio iš magnetinio įrašo perduota poeto Juozo Krūminio poema „Nežinomam kariui“.

Vėliau tą rytą Šv. Petro parapijos So. Bostone bažnyčioje šv. Mišias koncelebravo klebonas kun. Albertas Kontautas ir svečiai iš Lietuvos kun. Algis Gudaitis. Mišiose dalyvavo organizacijų atstovai su vėliavomis ir gausiai susirinkę tikintieji. Mišių metu giedojo Montrealio vyrų oktetas.

Po Mišių Bostono Lietuvių Amerikos Pliečių salėje vyko jubiliejinis minėjimas. Minėjimo pradžioje uniformuotas Ramovėnų pirmininkas Martynas Dapkus. Programą vesti pakviesta Gita Kupčinskienė. Maršo garsams skambant, scenon buvo atneštos vėliavos. Invokaciją — maldą sukalbėjo

kun. Algis Gudaitis.

Akademine dalyje „Laisvės Varpo“ direktorius Petras Viščinis žvelgė į Lietuvos nepriklausomybės 1918 m. dienas: kovas su bolševikais, bermontininkais, lenkais. Prisiminė pirmąsias karių aukas frontuose, ypač išskeldamas asmenis, stojusius ginti Lietuvos laisvę. Kalbėtojas pabrėžė, jog 1918-20 metais, kaip ir 1991 metų pavasarį, kai pavergtą Lietuvą nusikratė bolševikinio jungo, vėl tapdama laisva, nepriklausoma, idealizmas buvo apjungęs tautos daugumą.

Pirmajame Lietuvos nepriklausomybės atstatymo laikotarpyje tauta patyrė nemažai nuostolių, tačiau per 50 metų komunistinės okupacijos Lietuva savo aukomis daugiopai pralėkė 1918-20 metų nuostolius, okupantui krašte vykdančiam totalinį tautos genocidą. Bet idealizmas laimėjo — dainuojanti revoliucija sujungė tautą, kuri, nepaisydama gresiančių pavojų, stėjo ginti naujai atsikūrusios Lietuvos respublikos institucijas. Kalbėtojas išskėlė Lietuvos partizanų žygius, jų didžiules aukas tuo metu, kai Kremlius visomis priemonėmis bandė užgniaužti lietuvių tautos rezistenciją. Šiandien visur ieškoma partizanų kapų, statomi jų atminimui kryžiai, paminklai. Baigdamas kalbą, Petras Viščinis teigė, kad mūsų pareiga ne tik prisiminti idealistus, gynusius ir žuvusius už Lietuvos laisvę, bet priaugantioms kartoms įdiegti pagarbą tautos didvyriams.

Meninėje dalyje svečiai iš Kanados — Montrealio vyrų oktetas, vadovaujamas jauno muziko Aleksandro Stankevičiaus, padainavo dainų, žadančių klausytojų dvasinį pakilimą. Su kiekviena atlikta daina klausytojai vis stipriau ir garsiau plojo, ypač po patriotinių dainų. Okteto vyrai, išdainavę programoje numatytas dainas, atliko dar kelias melodijas, atsilygindami publikai už jausmingą, šiltą priėmimą Bostone.

Po programos visi dalyviai užkandžiavo ir dalinosi minėjimo išpuodžiais.

Minėjimo programos leidinėli skoningai paruošė dail. Vytautas Dilba. Viršelį puošia kario su šalmu užmerktomis akimis veidas, išsprautas į skydo rėmelius. Jei ko programos knygelėje trūko, tai trumpo spausdinto įvado apie Lietuvos kariuomenę ir žuvusius už Lietuvos laisvę, kitų programos dalyvių — kalbėtojų ir pranešėjų pavardžių. Šis leidinėlis liks dokumentu ateities kartoms, liudydamas, kaip Bostono lietuviai pagerbė tautos gynėjus, minėdami Lietuvos kariuomenės jubiliejinę sukaktį.

Kad minėjimas būtų sėkmingas ir prasmingas, daug pastangų ir nemažai lėšų įdėjo Ramovėnų pirmininkas Martynas Dapkus ir jam talkinusieji. Pagarbą jiems visiems.

Alf. Petrutis

Lietuvių Tautodailės instituto Philadelphijoje surengtoje trijų menininkų parodoje dailis LTI skyriaus valdybos ir parodos dalyviai. Iš k. — B. Krokys (talkingas), V. Saimininkas, J. Krokienė, A. Saimininkienė, G. Maciūnienė, M. Povilaitytė, dr. R. Povilaitis ir I. Kazakauskienė.

Nuotr. V. Saimininko

PHILADELPHIA, PA

TRIŲ MENININKŲ
PARODA

Rugsėjo 25-26 d. Lietuvių Tautodailės instituto (LTI) Philadelphijoje skyriaus surengė Lietuvių Namų Čiurlionio salėje įdomią meno parodą: Aldonos Saimininkienės iš Hartfordo, dr. Romualdo Povilaicio iš Čikagos pašonėje esančio Lemonto, ir jo dukters Audronės Povilaitytės.

Šeštadienį (rugsėjo 25 d.) paroda jau buvo galima lankyti nuo 4 v.p.p., o oficialiai paroda buvo atidaryta 6 v.v. Skyriaus pirmininke, trumpu žodžiu pasveikinusi ir padėkojusi parodos dalyviams ir atsilankiusiems į parodą filadelfiečiams, pakvietė Skyriaus meno patarėją skulptorių Petrą Vaskį apibūdinti parodos dalyvių kūrybą. Jo taiklus žodis paryskino kiekvieno iš jų kūrybos pobūdį ir meilę menui. Po to patys parodos dalyviai trumpai pasipasakojo apie savo meninę veiklą.

A. Saimininkienė atsivežė net 30 paveikslų. Jos paveiksai yra sukurti daugiausia iš natūralių auksinės spalvos įvairių atspalvių suplotų šiaudų (tik keli iš jų buvo dažyti šiaudų). Šioje meno srityje su dideliu pasisekimu Aldona dirba daugiau kaip 30 metų. Savo paveiksluose ji vaizduoja patriotinių momentų, religinių apraiškų ir lietuviškos tautosakos motyvus bei lietuviškų juostų ir audinių raštų kompozicijas. Visi paveiksai, skoningai įremiti, sudarė patrauklų ir mielą vaizdą.

Kitoje sales pusėje buvo visai skirtingos medžiagos dr. R. Povilaicio kūriniai. Jis yra pamėgęs ypač varį ir gintarą. Buvo išskirti liaudiški kryžiai, rūpintojėlis, juostinės bei kiti dekoratyviniai papuošalai. Ant stalo buvo išdėstytos su mediniais pastovėliais varinės gėlės su gintarinėmis žiedadulkėmis, koplytelės, kryžių kalnas su skirtingų formų kryžiais ir t.t.

Dr. R. Povilaitis laisvalaikio nuo dantų gydytojo profesijos daug valandų skiria savo meninei kūrybai. Varis, lengvai pasiduodamas kaitinimo procese lankstumui ir spalvų nuansams, puikiai derinasi su natū-

ralaus gintaro gabalėliais. Todėl dr. R. Povilaicio darbai niekada nebus kopijos, nes natūralaus gintaro gabalėliai visada bus skirtingos formos. Jo darbai tinkami dovanoms ir per 20 metų nemažai jų yra paskleides lietuvių visuomenėje.

Šalia dr. R. Povilaicio kūrybos darbų ant gretimo stalo buvo gražiai išdėstyti Audronės Povilaitytės gintariniai su auksiniais ar sidabriniais įreminimais įvairių formų auskarai ir kitos puošmenos, ypač patraukios moteriškąją parodos lankytojų dalį. Apie Audronės, negalėjusios atvykti, kūrinius rūpestingai davė paaiškinimus jos mama Milda Povilaitytė.

Prie skanių užkandžių ir kavutės bei vaisinių gėrimų, kuriuos rūpestingai suorganizavo Juzė Krokienė, talkinama kitų valdybos ir skyriaus narių, parodos lankytojų dalinosi išpuodžiais ir atidžiai žiūrėjo, ką reiktų išgyti.

Sekmadienį paroda buvo tęsiama nuo 12-4 v.p.p. Prieš parodą uždarant, skyriaus pirmininkės prašyti, prof. V. Černius su ponija traukė laimė-

tojų įėjimo „door prizes“ bilietus. Laimingieji pasirodė beesą: A. Page-Rastenytė, laimėjusi A. Saimininkienės paveikslą „Eglė žalčių karalienė“ ir V. Vaškienė, laimėjusi dr. R. Povilaicio kūrinių „Darželio gėlės“.

Dar reikia paminėti, kad šeštadienio rytą A. Saimininkienė aplankė Philadelphios LB Vincio Krėvės šeštadienį mokyklą ir porą valandų patraukliai pamokė vaikus, kaip padaryti suplotų šiaudų paveikslukus. Mažieji buvo laimingi, patys suklijavę žvaigždučių, o vyresnieji paukščių, tupinčių ant medžio šakelės, paveikslukus. LTI Philadelphios skyriaus valdyba yra dėkinga visiems talkinusiems rengiant parodą.

G. M.

• 1867 m. spalio 18 d. JAV oficialiai perėmė iš Rusijos Alaską.

• Kristupas Kolumbas 1492 m. lapkričio 15 d. pirmą kartą savo užrašuose paminėjo, kad vietiniai indėnai Naujajame pasaulyje vartoja tabaką.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadieniais girdimos nuo 12 v. iki 1 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908-753-5636.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI IR
TRANSPAK

Talpintuvai į Lietuvą — kas savaitę.
Skubiems siuntiniams — AIR CARGO.
Pinigai pervedami doleriais.

ŠVENTINIAI ŽIEMOS SIUNTINIAI

\$39 Aspirino 250 tbl., multivitaminų 250 tbl., tirpi kava, malta kava, tirpi arbata, „Citron“, kakava, apelsinų koncentratas, valiai, aliejus, mėsos konservai.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA

\$98	Dešra	1.5 kg	Mėsos konservai	3 dėž.
	Šprotai	3 dėž.	Apelsinų koncentr.	1.5 ltr
	Margarinas	1 kg	Aliejus	3 ltr
	Olandiškas sūris	1.5 kg	Riešutai	1 kg
	Tirpi kava	200 g	Valiai	3 pok.
	Malta kava	300 g	Cukrus	4.5 kg
	Kakava	400 g	Ryžiai	2.5 kg
	Makaronai	2.5 kg	Džiov. abrikosai	1 kg
	Majonezas	0.5 kg	Konservuota silkė	0.5 kg
	Aspirinas	250 tbl.	Multivitaminai	250 tbl.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA. 55 svarai = 25 kg
Dešros lietuviškos, aukščiausios kokybės.

\$75 Įvairaus maisto be mėsos.

Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti didesnę kiekį aspirino ir vitaminų.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą

TRANSPAK
2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Tel. 312/436-7772

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

SŪDYTOS SILKĖS
IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$32
8 svarų statinaitė — \$18
Skambinkite: 708-532-5951
Pristatome UPS

IMEX AMERICA, INC.

524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoja automobilius Lietuvoje; siunčia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.—5 v.v.

FOR SALE

PAŠAUKĖ MANE...

Ši knyga — tai dabartinio **Po-pležiaus Jono Pauliaus** biografija, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl. Spaudė „Vilties“ spaustuvė Vilniuje 1990 m. Knygos kaina 4.00 dol. III. gyventojams Tax 35 ct. Per-siuntimo išlaidos: USA — 2.00 dol., Canada — 3.00 dol.

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas **veiksmu**
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

BALYS BUDRAITIS

Asmeniška patarnauja įvairių nuosavybų pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

St. Petersburg Beach, FL par-duodamas „condo“ antrame aukšte; 2 mieg., 2 vonios kamb. Kaina labai prieinama. Tel. 813-367-4055 arba 813-367-7843.

FOR RENT

Prie Marquette parko išnuo-mojamas 3 kamb. butas su šiluma ir virtuvės įrengimais. \$350 mėn. Tel. 708-425-7160

FOR SALE

Arlington Hts., IL 3 bdrn. „split level“, 2 car garage; near schools, park, train & shopping. \$210,000. Tel. 708-255-0287.

TIK \$2.00 UŽ VIENĄ SVARĄ
IR JŲSŲ SIUNTINYS PASIEKS LIETUVĄ PRIEŠ ŠVENTES,
JEI PRISTATYSITE JĮ IKI GRUODŽIO 11 D.

BALTIA EXPRESS CO., LTD

PREZ. VIDMANTAS RAPŠYS

— SIŪLO ŽEMIAUSIAS KAINAS KALĖDINIAMS NAUJAMETINIAMS SIUNTI-NIAMS LĖKTUVŲ Į LIETUVĄ
— VISI SIUNTINIAI APPRAUSTI IR PRISTATOMI GAVĖJUI TIESIAI Į RANKAS.
— ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE PAIMSIME SINTINIUS IŠ JŲSŲ NAMŲ.
— BALTIA EXPRESS AMERIETIŠKO MAISTO SIUNTINIUI NĖRA LYGIŲ. DAUGYBĖ VERTINGŲ PRODUKTŲ TIK UŽ \$38.00 SU PRISTATYMU Į NAMUS.
— LAIVO SIUNTINIAI TIK \$0.69 UŽ SVARĄ. LAIVO TALPINTUVAS GRUODŽIO 6 D.
IŠSAMESNĖ INFORMACIJĄ GAUSITE PASKAMBINĖ NEMOKAMU TELEFONU:

1-800-SPARNAI
1-800-772-7624

ATVEŽKITE SIUNTINIUS ARBA SIŪSKITE UPS
3782 W. 79th St.
CHICAGO, IL 60652

DOVANOS IR PARAMA ARTIMIESIEMS
LIETUVOJE

VAISTAI — PRISTATOME ĮVARIŲ RŪŠIŲ VAKARŲ EUROPOJE gaminamus vaistus. Jei vaistų pavadinimas žinomas — receptai nereikalingi.

MAISTAS — PRAKTIŠKAS IR ĮVARIUS SIUNTINYS Nr. 11 2 lit. valg. alvyos, 2 sv. ryžių, 2 sv. makaronų, 1 indelis tirpstantios kavos, 4 sv. cukraus, 1 sv. sūrio, 1 dėž. saldinių, 1 dėž. sausainių, 2 sv. pupelių kavos, 2 sv. geriausios dešros, arba salami, 4 dėž. konservuotos mėsos. Kaina su pristatymu. \$100.00

RAŠOMOSIOS MAŠINĖLĖS

Parduodame ir pristatome „OPTIMA“ maši-nėles su lietuvišku šriftu. \$236.00
RAŠOMOJI JUOSTELĖ, Cartridge. 5.50
KLADIŲ ATITAIŠYMO JUOSTELĖ. 2.50

PINIGINĖS DOVANOS.

Pervedame pinigines dovanas tuojau gavus užsakymą. Pervedimo mokestis 3% plus pris-tatymo ir iškeitimo į pageidaujamą valiutą mokestis. 20.00

BALTIC STORES & CO.,

Z. Juras & V. A. Juras
11 London Lane,
Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 Fax. 081 318 7643

Montrealio vyrų oktetas, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus, atliko meninę programą Lietuvos kariuomenės atkūrimo 75 m. sukakties minėjime, Bostone.

Nuotr. J. Rentelio

SU PETRU MALDEIKIU ATSISVEIKINANT

Atsisveikiname su pedagogu Petru Maldeikiu, kuris pirmuosius dvidešimt metų Amerikoje išgyveno čia pat, Cicero mieste, glaudžiai suaugusiame su Čikaga. Kas veikė, kas dirbo lietuvišką darbą, vienas kito neklausė, ar jis iš Čikagos, ar jis iš Cicero, ar iš kito kurio priemiesčio. Ir aš su a.a. Petru Maldeikiu susipažinau čia, Čikagoje įvairiose mokytojų susirinkimuose, konferencijose, o kurį laiką teko ir artimiau bendradarbiauti.

Petras Maldeikis gimė 1904 m. spalio 19 d. Bartkūnuose, Ramygalos valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Baigęs Ramygalos vidurinę mokyklą, bandė stoti į Panevėžio gimnaziją, bet ši jo, truputį peraugusio ir neva dėl vietos stokos — nepriėmė, tai jis vietoj Panevėžio nuvažiavo į Ukmergę ir ten 1927 m. baigė gimnaziją. Tokiu būdu Panevėžys nustojo būti žymaus pedagogo. Studijavo Vytauto D. universiteto Humanitarinių mokslų fakultete pedagogiką ir lietuvių k. Pragyvenimą užsidirbo, tarnaudamas Aukštųjų karininkų kursuose, atitarnauja kariuomenėje, baigdamas Kauno mokyklą. Nuo 1932 m. prasidėjo jo pedagoginis darbas įvairiose Lietuvos mokyklose: 1932-1939 m. jis yra Kauno Aklųjų instituto vedėjas. 1939-1940 Marijampolės mokytojų seminarijos mokytojas, 1940-1941 m. Kauno IX gimnazijos mokytojas, 1941-1944 Kauno mokytojų seminarijos direktorius. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos su 9 m. mokytojų ir 3 m. direktorių stažu. Pradžioje gyveno Austrijoje, vėliau persikėlė į Vokietiją. Organizuojantis pabėgėlių stovykloms, apsigyveno Hanau, vienoje didžiausių stovyklų. Čia susiorganizavus gimnazijai, buvo jos direktoriumi. 1949 m. atvyko į JAV ir, kaip sakytą, apsigyveno Cicero.

Nors, gyvendamas Amerikoje, i tiesioginį liuanistinių mokyklų kūrimo ir mokytojų darbas mažai teisingai, bet išėjimo švietimui daug padarė ir nuveikė. Kuriantis Mokytojų sąjungai, jis išitraukė į jos narių eiles ir dvi kadencijas buvo valdybos nariu-izdininku (1951-1952 m.). Valdybai nutarus Čikagos dienraščiuose steigti pedagoginius skyrius, „Drauge“ tas skyrius vadinosi pradžioje „Auklėjimas ir gyvenimas“, ir pirmuoju jo redaktoriumi buvo Petras Maldeikis.

Pirmajame išėjimo dešimtyje Čikagoje ir artimose apylinkėse mokytojų ir tėvų iniciatyva prisistatė arti 20 liuanistinių mokyklų. LB dar nebuvo ar tik kūrimosi stadijoje.

Mokytojų sąjunga pajuto reiką tas mokyklas apjungti, steigti kokio nors pobūdžio apjungiantį organą. Pradžioje tai buvo Čikagos apygardos Švietimo taryba, o 1959 m. jau ji vadinosi JAV LB Centrinė Švietimo taryba. Tos tarybos narių eilėse randame ir Petrą Maldeikį.

Pradėjus ruošti liuanistinių mokyklų mokytojų darbo konferencijas, Petras Maldeikis būdavo nepamainomas pedagoginiais klausimais paskaitininkas.

Pradėjus 1969 m. Švietimo tarybai leisti „Švietimo gaires“, liuanistinio ugdymo žurnalą, Petras Maldeikis buvo paprašytas būti jo redaktoriumi. Redagavo jį 1969-1975 m. — iš viso suredaguodamas 12 numerių. Redagavimo darbas nebuvo lengvas, ypač kad nuo 4 nr., nuo 1971 m., persikėlė į Arizoną, toli nuo liuanistų telkinių. Jam padėti nuo 1971 m., nuo 5 nr., būvau įtrauktas ir aš.

Nuo 1967 m. Dainavoje buvo pradėtos ruošti Mokytojų studijų savaitės. Tai aruodas „Švietimo gairių“ straipsniams. Į jas atvykdavo ne tik iš Cicero (1970), bet net iš Phoenix, Arizonos 1971-1974 m. Čia skaitė tik dvi paskaitas: 1973 m. „Auklėjimas kryžkelėje“ ir 1974 m. „Lituanistinis mokyklų ir tautinio samoningumo ugdymas“. Mėgdavo dalyvauti diskusijose. Kiekviename jo redaguotame numeryje būdavo po vieną jo straipsnį pedagoginiais klausimais.

Jo pareigūmą rodo ir šis atsitikimas. Kažkurį kartą, vykdamas į Mokytojų studijų savaitę, traukiniu ar autobusu pasiekė Jackson, MI. Neradęs patalynės ir kažkodėl neskančios, Dainavą, kad kas paimtų, juk leido pėsčias į Dainavą. O jo atstumas ar ne 20 mylių! Gerai, kad kažkas jį atpažino ir į Dainavą atvežė.

Ilgai, daugiau kaip 20 m. Petras Maldeikis dirbo su mumis, mokytojais, su liuanistika visuomenė Čikagoje ir jos apylinkėse. Ir vėl apie 20 m. gyveno toli nuo mūsų, gal primirštas. Bet štai jis vėl grįžo, nors karste kartu su mumis pabūti, ar kad mes kartu su juo pabūtume, su juo atsisveikintume, nes jis ne taip jau seniai gyveno tarp mūsų, dirbo su mumis liuanistinio jaunimo auklėjimui.

Petras Maldeikis mirė 1993 m. lapkričio 11 d. Richardson, TX, palaidotas gruodžio 4 d. Čikagoje, Šv. Kazimiero liuanistinių mokyklų.

Juozas Masilionis

• Šv. Petro bazilika Romoje buvo popiežiaus Urbano VIII konsekruota 1626 m. lapkričio 18 d.

Viena vėliausių a.a. žurn. Vlado Butėno-Ramajaus nuotraukų. Jis mirė š.m. lapkričio 7 d. (iš kairės): Antanas Juodvalkis, Juozas Žygas, dr. Leonas Kiaučeliūnas, a.a. Vladas Ramajus ir Teodoras Blinstrubas.

ATSISVEIKINIMAS SU A.A. ŽURNALISTU VLADU BUTĖNU

Atsisveikinimo žodis mūsų gyvenime turi labai reikšmingą, didelę ir plačią prasmę. Atsisveikinimas su draugais, artimaisiais, šeimos nariais, gali būti džiaugsmingas, kai tikimasi vėl greit susitikti, pasimatyti. Yra ir kitokių atsisveikinimų, kurie šeimoje ar bendruomenėje būna liūdni ir skausmingi. Kai mylimo ar artimo asmens netikėtai, tada susirenka šeimos artimieji, draugai, gerbėjai, atiduoda velionii pagarbą, paskutinį atsisveikinimą.

Lapkričio 11 d., 7 val. vakaro, Donald A. Petkus koplyčioje, Marquette Park, Čikagoje, dalyvaujant daugiau kaip šimtui asmenų, buvo jausmingas atsisveikinimas su a.a. Vladu Butėnu, kuris atsisakė su šiuo pasauliu lapkričio 7 d., 9:30 val. vakaro Christ ligoninėje, Oak Lawn, IL.

Rašyt. Č. Grincevičius, LF bičiulių Čikagos sambūrio, vardu pirmas tarė atsisveikinimo žodį, pabrėždamas, kad a.a. Vladas buvo gabus ir geras žurnalistas, rašytojas, o pirmasiais okupacijos metais aktyviai dalyvavo rezistencijoje. Butėnų šeimos paprašytas prarasti šio atsisveikinimo programą, pakvietė „Dainavos“ ansamblio chorą, kuris ten pat gražiai atliko Vanagaičio „Žuvusiems broliams“.

Po to kalbėjo Vytautas Kasniūnas Lietuvos žurnalistų sąjungos vardu, „Draugo“ redakcijos vardu — vyr. red. Danutė Bindokienė, „Dirvos“ ir Lietuvos Tautinės sąjungos vardu — dr. Leonas Kiaučeliūnas, Stasys Baras — Lietuvos fondo vardu, Algirdas Titus Antanaitis — Antrojo Kaimo ir Butėnų šeimos draugų vardu. Po to sūnus Eugenijus Butėnas, šeimos vardu išreiškė nuoširdžią padėką visiems už gausų dalyvavimą, ypač tiems, kurie jo tėvą lankė ligoninėje ar kitoki būdu jį prisiminė, guodė.

Paskutinis kalbėjo Lietuvos

Operos vardu valdybos pirm. Vaclovas Momkus, kviesdamas operos vyrų chorą sugiedoti Requiem ir Tėve mūsų. Pabaigoje visi dalyviai kartu pasimeldė už velionio sielą.

Rytojaus rytė a.a. Vlado palaikai buvo nulydėti į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią Brighton Park, Čikagoje. Ten dalyvaujant gausiam skaičiui asmenų, buvo aukojamos gedulingos Mišios už velionio sielą. Mišias aukojo ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. F. Kireilis. Mišių metu solo ir duetu giedojo sol. Margarita ir Vaclovas Momkai. Po Mišių velionis buvo nuly-

dėtas į Šv. Kazimiero liuanistų kapines. Didelis būrys a.a. Vlado gerbėjų susirinko prie duobės, tyliai mstė ir meldėsi kartu su kun. F. Kireiliu, kuris atliko paskutines laidojimo apeigas. Po to buvo sugiedota „Lietuva brangi“. Velionio karstas buvo padengtas gelėmis, kurias su šašomis akyse padėjo žmona Dalia, sūnus Eugenijus, Gintautas, giminės ir kiti šeimos artimieji.

Tai buvo paskutinis atsisveikinimas su a.a. žurnalistu, rašytoju Vladu Butėnu. Butėnų šeimos vardu Eugenijus Butėnas nuoširdžiai padėkojo visiems už dalyvavimą laidojime ir visus pakvietė užkandžiams į Oak Lawn Hilton Inn.

St. Dziugas

Mylimam Tėvui

A.†A.

PETRUI ŠILUI

mirus, jo sūnų VYTENI ir jo žmoną VIDĄ bei anūkus ALGIRDĄ ir DARIŲ giliai užjaučiame

Dana Sulskienė
Arūnas ir Rik

A.†A.

PETRUI ŠILUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą jo žmonai ONAI ir jo artimiesiems.

Girdvainių ir Vaičiulių šeimos

A.†A.

BRONIUI AUŠROTUI

Amžinybėn iškeliavus, jo žmoną VERONIKĄ giliai užjaučiame.

Ona ir Vincas Šalčiūnai
Jeronimas Šalčiūnas

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Jau 30 metų organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis.

Siūlome naują paslaugą mūsų klientams. Iki kovo 31 d., 1994 m., galite nupirkti bilietus iš Vilniaus į įvairius Amerikos miestus pačiomis pigiausiomis kainomis. Bilietai apmokami mūsų raštineje, Evergreen Park ir atsiimami mūsų raštineje, Vilniuje.

New York	\$750.00—\$800.00
Chicago	\$830.00—\$880.00
Seattle	\$930.00—\$980.00
Los Angeles	\$1,000.00—\$1,050.00

Maloniai, sąžiningai ir profesionaliai Jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt., 9 v.r.—5 v.p. Ir trečd. 9 v.r.—7 v.p. American Travel Service, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642.

DRAUGAS, trečiadienis, 1993 m. gruodžio mėn. 8 d.

5

A.†A.

Anastazija Baziliauskienė

Gyveno Worcester, MA.

Mirė 1993 m. gruodžio 5 d., 6:30 val. p.p., sulaukusi 88 metų.

Gimė Anglijoje, Manchester mieste. Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: dukterys — Silvija Aleksūnienė, Renata Baziliauskaitė; sūnūs — Antanas ir Valentinas Baziliauskai; sesuo Constance Kras su šeima; mirusio sūnaus Alfonso žmona Anelė ir jų sūnus Algirdas su šeima Lietuvoje; taip pat kiti giminės Lietuvoje, JAV-besė ir Australijoje.

Velionė buvo žmona a.a. Antano ir motina a.a. Alfonso. Priklausė Šv. Kazimiero parapijai, Worcester, MA.

Velionė buvo pašarvota trečiadienį, gruodžio 8 d. nuo 2 iki 4 v.v. ir nuo 7 v.v. iki 9 v.v. Dirsas-Kazlauskas laidojimo namuose, Worcester, MA.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 9 d. Iš laidojimo namų 10:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių bus nulydėta į Notre Dame kapines, Worcester, MA.

Nuliūdę dukterys, sūnūs, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Dirsas-Kazlauskas. Tel. 508-754-3501.

A.†A.

PRANCIŠKA AUKŠTUOLYTĖ
PRANKIENĖ

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1993 m. gruodžio 4 d., sulaukusi 83 metų.

Gimė 1910 m. kovo 4 d. Ukmergėje.

Velionė priklausė Lietuvių R. Kat. Moterų sąjungai, Lietuvos Dukterų draugijai, Tautos fondui ir kt. religinėms bei patriotinėms organizacijoms ir Lietuvių Šaulių sąjungai. Velionė pašarvota penktadienį, gruodžio 10 d. nuo 3 iki 8 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 11 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero liuanistų kapines ir palaidota šalia savo vyro a.a. Aleksandro Prankaus, mirusio 1962 m. Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid Funeral Home. Tel. 312-523-0440.

A.†A.

miškininkui PETRUI ŠILUI

Floridoje mirus, jo žmonai ONAI, sūnui VYTENIUI su šeima ir dukterims ALDONAI ir RASAI su šeimomis bei kitiems giminėms ir draugams reiškiamė giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Lietuvių miškininkų išeivijoje valdyba:

A. Beleška
J. Kriščiūnas
J. Nalis
J. Skeivys
J. Žebrauskas

Pamėgau tolimus, bet klaidžius kelius,
Kuriais negalima begrižti išėjus...

V. Mačernis

A.†A.

BRONIUI AUŠROTUI

Lietuvos Kariuomenės Karininkui

mirus, Jo žmonai VERUTEI, sūnui RIMUI, broliui VYTAUTUI ir dukterėčiai RAMAI su šeimomis, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamė ir kartu liūdime.

Juozas Andušis

Algis ir Dalia Augūnai

Paulina Baniėnė

Walteris ir Liudė Beržinskai

Dr. Antanas ir Birutė Čiuriai

Jonas ir Alba Jakubauskai

Saulius ir Ona Jameikiai

Jadviga Jokubaitienė

Eugenijus ir Irena Manomaičiai

Povilas Mikšys

Johana Puodžiūnienė

Antanas ir Klara Rugiai

Zigmas ir Marta Strada

Arūnas Stradas su šeima

Antanas ir Anela Stepanauskai

Vladas ir Lana Žibai

Prieš 20 metų (1973) Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitės paskaitininkai ir pareigūnai. Pirmoje eilėje iš k.: R. Černius, Petras Maldeikis, V. Augulytė, kun. J. Vaišnys, S. Jonynienė, J. Andriulis, J. Masilionis. Antroje eilėje: J. Plačias, S. Rudys, D. Petrutytė, J. Juozavičius, A. Skripkienė, S. Barzdukas, Pr. Skardžius, J. Puzinas, J. Tamulis, L. Tamašauskas ir J. Kavaliūnas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Prel. dr. Juozui Prunskiui skirtos popietės metu 8 m. gruodžio 12 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose, Lemonte, bus įteikta kataliko-visuomeninio premija Ateitininkų federacijos vadui Juozui Polikajui. Premiją jam paskyrė Katalikų Bendrija. Kaip ir daugelio kitų šios premijos mėcenatas taip pat yra prel. J. Prunskis.

Popietės pradžia (su komplimentais rengėjų vaišėmis) 1 val. po pietų. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir pagerbti žmogų, kuris tiek daug yra davęs lietuviškai kultūrai išieivijoje.

„Pastorale“, Kauno sakralinės muzikos mergaičių choras, sėkmingai koncertavęs rytinėse ir vidurio Amerikos valstijose bei Kanadoje, atliks apie 30 koncertų, laimingai grįžti į namus, į Kauną.

Socialinės tarybos labdaros vakaras yra rengiamas gruodžio 11 d., šeštadienį, Seklyčioje. Šiame vakare dalyvaudami, ne tik smagiai su pažįstamais praleisite vakarą, bet ir paremsite Socialinės tarybos darbus, kurie apima ne tik mūsų pensininkus, bet ir nesveikus Lietuvos vaikus. Tad visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti ir užpildyti Seklyčią.

Kalėdinis Lietuvių moterų klubų federacijos Čikagoje narių susirinkimas įvyks gruodžio 12 d., 12 val. dieną, Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus patalpose. Visos narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

Jonas Didžbalis, Toronto, Canada, dėkodamas už naują 1994 metų kalendorių ir kalėdines korteleis, atsiuntė ir 100 dol. auką dienraščiui išlaikymui. Nuosirdus ačiū.

x Naujų metų sutikimo pokylis Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Pokylio viešnios ir svečiai parems Pasaulio Lietuvių centrą savo atsilankymu. Linksma nuotaka, puiki vakarienė ir šokiai, grojant populiariam „Ziburio“ orkestrui, lauks visų svečių. Pradžią 8 v.v. Dėl tolimesnių informacijų ir stalų rezervacijoms, nedelsiant skambinti: Aldonai Weir, tel. 708-964-9120. Rezervacijos taip pat bus priimanamos Pasaulio Lietuvių centre ateinančių sekmadienį, gruodžio 12 d. po 11 val. ryto šv. Mišių.

(sk)

x TRANSPAK ŠVENTINIS žiemės siuntinys, \$39 – aspirino 250 tbl., multivitaminų 250 tbl., tirpi kava, malta kava, tirpi arbata su citrina, apelsinų koncentratas, vafliai, aliejus, mėsos konservai. **TIK \$39. Viskas užsieniškia.** 55 sv. įvairiausių aukščiausios kokybės maisto produktų, \$98. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x \$1.85 už svarą AIR CAR-GO iš Chicago per **TRANSPAK**. Minimumas \$30. Ši nuolaida tik iki Kalėdų. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Pinigai pervedami doleriais. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

JAV LB Švietimo taryba išleido pedagogės Janinos Juknevičienės knygą „Patarimai dirbantiems su ikimokyklinio amžiaus vaikais“. Pratarinėje rašoma, kad „knygoje pateikta medžiaga padės lituanistinių mokyklų mokytojams ir tėvams namuose geriau atlikti savo pareigą, vedant vaikus žmogiško tobulėjimo keliu“. Knygoje yra dainelių, eilėraščių, žaidimų ir instrukcijų, kaip pasigaminti vaizdines priemones.

Knyga gaunama LB Švietimo tarybos knygyne: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL, 60441, tel. 708-301-6410.

Bronius Juodelis pakviestas „Draugo“ fondo vykdomoju vicepirmininku. Jis kartu eina ir fondo išdalinimo pareigas. „Draugo“ fondo išdas labai laukia naujų narių su 200 dolerių ir daugiau įnašų dar šiais metais, kuriuos bus galima nurašyti nuo 1993 m. pajamų mokesčio.

CLTI narė Zūnė Žilevičienė rodo Maironio lit. mokyklos mokiniui Vytenii Silgalii, kaip skaitinėti lietuvišką margutį. Visi šios mokyklos mokiniai aplankė instituto renginį „Gyvoji tautodailė“.

x Naujų metų sutikimo pokylis įvyksta Jaunimo centre, kurį rengia Lietuvių Opera ir kviečia Jus su savo draugais jame dalyvauti. Visas informacijas teikia ir stalų užsakymus priima Operos valdybos pirm. Vachovas Momkus. (312) 925-6193. Ruošimės gruodžio 31-osios vakarą sutikti Naujuosius metus kartu su operos choro nariais, mėcenatais ir rėmėjais. Šio baltos pėlnas skiriamas Vytauto Klovos „Pilėnų“ operos pastatymo išlaidoms sumažinti.

(sk)

x Atlanta Import-Export, Inc. iki Kalėdų oro siuntiniams į Lietuvą iš Chicago taiko nuolaidą – \$1.85 už svarą. **Atlanta I.E., Inc.**, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-2121 arba 1-800-775-SEND.

(sk)

x TRANSPAK šventiniai maisto siuntiniai bus pristatyti prieš Kalėdas, jei užsiskaitysite iki gruodžio 18 d. **Transpak**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.v. - 3 v. p.p., sekm. 8:30 v.v. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772

(sk)

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuvių bėdas laidas ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Prel. Vytautas Balčiūnas įkalbėjo lietuviškai „Naują Testamentą“ (iš antrosios laidos): 16 juostelių, po pusantros valandos kiekviena, sudėtos į puošnų albumą.

Viso albumo kaina – 24 dol., siunčiant reikia pridėti po 1 dol. persiuntimo išlaidoms padengti.

Verdant valgyti, valant kambarius, važiuojant automobiliu ar šiaip norint išsiplėsti iš pasaulio triukšmo, galima klausytis, viską atgamtinę šviesa nušviečiančio Dievo Žodžio.

Užsisakyti sau arba užsakyti kitiems šį albumą galima kreipiantis į leidyklą šiuo adresu: **HOSANNA, Att. Morgan Jackson International Director**, 2421 Aztec Rd., N.E., Albuquerque, NM 87107-4224.

Irašomas adresas arba adresai, kuriems užsakomas albumas. Ant čekio rašomas tik vienas žodis: **HOSANNA**. Tai gera kalėdinė, gimtadienio ar kuria kita proga dovana, ypač vyresnio amžiaus asmenims, kuriems jau sunku patiems skaityti.

Čikagos Lietuvių moterų klubas pasveikino „Draugą“ su būsimomis šventėmis ir prie šių linkejų prijungė ir simto dolerių čekį. Nuosirdžiai dėkojame.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

GRYBŲ KARAS

Ir sumanė lepsiui grybai
Visą mišką nukariauti.
Ir sumanė lepsiui grybai
Eglę žaliąją nugriaut.

Kas tų grybų generolas?
Kas tų grybų karvedys?
Baravykas generolas,
Baravykas karvedys.

Man pagailo žalio miško,
Man pagailo jo šakų.
Ir iš viso žalio miško
Baravykus aš renku.

Ko jūs stovit, baravykai,
Pasipūtę kaip gaidžiai?
Šen į krepšį, baravykai,
Baravykai karvedžiai.

Kazys Jakubėnas

RUDUO MANO GATVĖJE

Po vasaros seka ruduo.
Rudenį dienos sutrumpėja, o
naktys pailgėja. Taip pat atšąla
oras. Medžių lapai pradeda gel-
tonuoti ir kristi žemėn. Tada
žmonėms yra daug darbo, nes
reikia lapus sugrębti. Kai būna
gražus oras, ir aš einu mamytėi
padėti lapus grębti.

Laura Norkutė
Marquette Parko lit.
m-las 2 sk. mokinė

BLOGAS BERNIUKAS

Dainavos stovykloje atsirado
berniukas, kuris buvo blogas ir
gąsdino mažus vaikus. Vieną
naktį, kai visi ruošė miegoti ir
jau gulėjo lovoje, tas berniukas
priėjo prie lango ir išgąsdino
pirmo būrelio berniukus. Berniukai
išlipo iš lovų ir nubėgo pas
vadovą. Jie jam papasakojo, kas
atsitiko. Vadovas žinojo to ber-
niuko išdaigas. Vadovas
pranešė komendantui. Komenda-
ntas pažadėjo su tuo berniuku
pasikalbėti, kad daugiau taip
nedarytų. Tą naktį jis daugiau
nieko nedarė. Jis kitą naktį
pažadėjo eiti pas mergaites.
Diena praėjo greitai ir ramiai.
Atėjus naktiai, tas blogas ber-
niukas nuėjo prie mergaičių
barako ir išgąsdino aštunto
būrelio mergaites. Mergaitės,
išlipusios iš lovų, nubėgo pas
savo vadovą. Komendantas
pamatė tą berniuką ir jį sugavo.
Ji jam liepė daugiau taip
nedaryti, kitaip jis turės labai
daug darbų. Po to komendantas
pasikalbėjo berniukas dau-
giau nebegąsdino mažų vaikų.

Laura Rukšėnaitė,
(JAS universiteto laikraščio, 1992)

PARAPIJA MANO GYVENIME

Šv. Kazimiero parapija man
svarbi, nes yra centras visų
lietuvių katalikų Los Angeles
mieste. Aš ją pažįstu iš pat
mažens, nes buvau ten pakrikš-
tyta ir priemiau pirmą
komuniją.

Taip pat aš ten lankau lietuvišką mokyklą ir susitinku su
kitais lietuviais. Aš ten šoku,
dainuoju ir matau lietuviškas
programas.

Kad lietuvių kalba galėtų išsi-
laikyti kitame krašte, reikia
turėti vieną vietą, kur galima
ne tik pasimelsti, bet ir pa-
bendrėti su savais lietuviais.

Lina Wallace,
Los Angeles Šv. Kazimiero lit.
mokyklos mokinė. („Vardan tos
Lietuvos“)

Fėrnynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Turtingas ruduo. Bulvės nebetepla į maišus, o maišai net plyšta nuo gausaus derliaus.

Piešė Romualdas Orentas

GYVENIMO VAINIKAS (Tėsinys)

Septynioliktojo šimtmečio
pradžioje, kuomet visų atminty-
je stovėjo garbingi Pilypas
Sydney, Walterio Raleigh ir
kitų darbai, gyveno Belgijoje
vienas mažas vaikas. Jis at-
džiai klausėsi, kuomet buvo
kalbama apie įvairius naujoje
šalyje atradimus, apie gar-
bingus karus, kovas jūrose ir
laivų pagrobimus.

Jis buvo grafo Fulk von Lin-
den sūnus. Jo tėvas užėmė
aukštą vietą valdžioje ir buvo
pažįstamasis karininkas. Vaikas
mąstė, kad ir jis užaugęs daly-
vaus visuose tuose nuotykiuose
ir kariaus už savo krašto
vėliavą.

Nuo penkerių metų amžiaus
visą Kalėdų naktį jis meldavosi
mažoje koplyčioje, sujungtoje su
jo tėvo piliimi. Jis pašventė save
ir savo ginklus Kūdikiui Jėzui
ir pridažė Jį, kad jis vi-
suomet bus „silpnųjų jėga“ ir
pavargėlių pagalba. Pridažė
Jį, kuris gimė tvirtelyje ir
gulėjo edžiose. Be to, jis pasi-
dažė Kūdikiui Jėzui, kad pusę
savo turto, kurio įsigys Nau-
jajame Pasaulyje, pašvęs naujos
bažnyčios statybai viename
kaime netoli jo namų, nes
žmonės, gyvenę kalnuose, turi
vaikščioti šešias mylias, kad
galėtų dalyvauti šventų Mišių
aukoje.

Be to, jis prašė Kūdikelio Jė-
zaus, kad galėtų mirti laiminga
mirtimi. Jis norėjo mirti narsiai
kariaudamas už kurį nors kilnų
tikslą. Taip pat prašė Kūdikelį,
kad jis nesuterštų savo tėvo vė-
do ir garbės; kad jis neatliktų
jokio darbo, kuris nepritiktų
krikščioniškam riteriui.

Kai jis sulaukė keturiolikos
metų amžiaus, susilpnėjo jo
sveikata. Pasidarė neatsparus
ligoms ir nepajėgė nugalėti
jokių sunkumų. Dažnai ištisas
dienas jis turėjo gulėti aukš-
tielninkas. Pagaliau sulaukė
dviasdešimt pirmųjų savo amžiaus
metų. Sveikatos reikalai ne-
gerėjo. Buvo netinkamas kariš-
kam gyvenimui. Pasilikdamas
vienas, nes negalėjo dalyvauti
įvairiuose vyrų užsiėmimuose,
jis daug mąstydavo. Jis galvo-
davo, argi jau nėra garbingesnio
darbo, kaip kareivio. Ar bū-
damas savo dvasios valdovu
neatliktų didesnio darbo, kaip
užimti priešais miestą.

(Bus daugiau)

Išleido katę iš maišo.

Kate iš namų, pelės iš kampo.

GALVOSŪKIS NR. 42

Pasiskaitę literatūros, at-
sakykite į šiuos klausimus:

1. Kas yra dujos (gas)?
 2. Kelių rūšių yra dujos?
 3. Kur dujos randamos ar gaminamos?
 4. Kuriam tikslui vartojamos?
 5. Ar dujos naudingos, ar pavojingos?
- Už platesnius paaiškinimus
10 taškų, už trumpus – 5
taškai.

GALVOSŪKIS NR. 43

Pasiskaitę spaudos, at-
sakykite į šiuos klausimus: 1.
Nuo Antrojo pasaulinio karo pa-
baigos iki Lietuvos nepriklausomybės
atstatymo, 1990.III.11, kiek
Sovietų armijoje žuvo Lietuvos
jaunimo?

2. Kas išrenka JAV preziden-
tą ir viceprezidentą? Šalies pi-
liečiai? Senatas? Atstovų
rūmai? Partijos? 3. Kada Angli-
ja ir Rusija savo pinigams įvedė
dešimtainę sistemą?

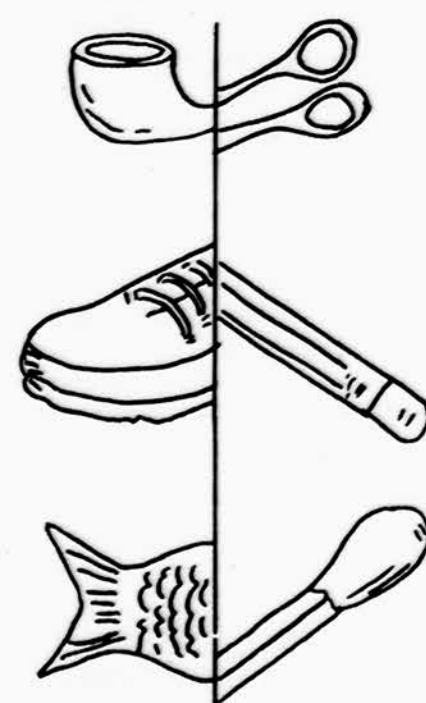
Į visus klausimus teisingai at-
sakiusiems – 10 taškų, o apytikriai
atsakiusiems – 5 taškai.
Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

GALVOSŪKIS NR. 44 (Žiūrėkite piešinėlį)

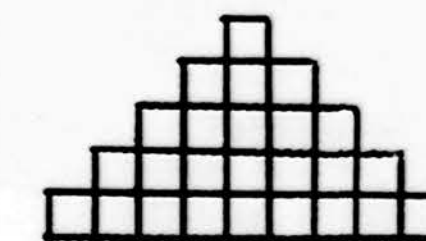
Sujungę taškus, susipažinsite
su kurapka. Jos mėgstamiausias
sportas – bėgimas su kliū-
timis. (Valio). (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 45 (Žiūrėkite piešinėlį)

Čia yra nupiešti 6 nebaigti
piešiniai. Juos užbaikite atski-
rame lape ir parašykite kiek-
vieno daikto lietuvišką pava-
dinimą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 46 (Žiūrėkite brėžinėli)

Į langelius įrašykite raides, iš
jų susidarys žodžiai pagal duot-
tas reikšmes. Vidurinėje eilėje
skaitydami iš viršaus žemyn
raides, gausite paukščio vardą.
(5 taškai) 1. Raidė iš galo abė-
cėlės. 2. Įvardis. 3. Paukštis. 4.
Istorinis Lietuvos miestelis. 5.
Jaunos moterys.

GALVOSŪKIO NR. 21 ATSAKYMAS

Iš žodžio kostiumas galima
padaryti naujų žodžių. Štai ke-
letas pavyzdžių: samtis, Mastis
(Telsių ežeras), kotas, sotus,
toks, tiko, maisto ir t.t.